

“ Το Ραμαντάν (Ραμαζάνι)

Ο μήνας Ραμαντάν είναι ο ένατος μήνας του Ισλαμικού σεληνιακού ημερολογίου και ο ιερότερος από τους τέσσερις ιερούς μήνες. Ξεκινά με τη Νέα Σελήνη και στη συνέχεια όλοι οι ενήλικες και υγιείς Μουσουλμάνοι είναι υποχρεωμένοι να απέχουν από κάθε τροφή, οτιδήποτε πόσιμο, τσίχλες, κάθε είδους καπνό, οποιαδήποτε ερωτική επαφή από την ανατολή ως τη δύση του ηλίου. Ωστόσο αυτό είναι το καθαρά εξωτερικό, πρακτικό μέρος της νηστείας. Η πνευματική όψη της νηστείας ορίζει απαγόρευση του ψέματος, του κουτσομπολιού, της εξαπάτησης και γενικά όλων των αρνητικών χαρακτηριστικών των ανθρώπων. Όλα τα σκοτεινά και μη-θρησκευτικά θεάματα και ακούσματα πρέπει να αποφεύγονται. Η αγνότητα στη σκέψη και στην πράξη πρέπει να είναι έκδηλη. Όπως ορίζεται στο Κοράνι η νηστεία είναι μία αυστηρή πράξη βαθιάς προσωπικής λατρείας κατά την οποία οι Μουσουλμάνοι επιδιώκουν το υψηλότερο επίπεδο συνειδητοποίησης του Θείου. Η νηστεία καθοδηγεί την καρδιά μακριά από τις επίγειες δραστηριότητες οδηγώντας προς τον Ύψιστο.

Ο μήνας Ραμαντάν είναι μία χρονική περίοδος κατάλληλη για πνευματικά ανάταση, προσευχή, για καλές πράξεις, για περισσότερο χρόνο με την οικογένεια και τους φίλους. Η νηστεία σκοπό έχει να βοηθήσει τους Μουσουλμάνους να μάθουν την αυτοπειθαρχία, την εγκράτεια, τη γενναιοδωρία. Τους θυμίζει επίσης το πόσο υποφέρουν οι φτωχοί, εκείνοι που σπάνια τρέφονται καλά. Συνήθως λαμβάνουν ένα γεύμα πριν την ανατολή το λεγόμενο Σουχούρ και ένα μετά τη δύση που λέγεται Ιφτάρ. Τα γεύματα αυτά περιλαμβάνουν χουρμάδες

ακολουθώντας το παράδειγμα του Προφήτη Μωχάμμεντ (του ευλογημένου εν ειρήνη από το Θεό). Καθώς το Ραμαντάν είναι μία εποχή για την οικογένεια και τους φίλους συχνά η καθημερινή νηστεία σπάει όταν έρχονται οι συγγενείς ή οι φίλοι στο σπίτι για να πάρουν μαζί το απογευματινό γεύμα.

Η λέξη Ραμαντάν προέρχεται από την Αραβική ρίζα ραμίντα ή αλ-ραμάντ που σημαίνει καφαλίζω τη ζέστη ή την ξηρασία. Αφού οι Μουσουλμάνοι υποχρεώνονται να νηστεύουν το μήνα Ραμαντάν πιστεύεται ότι το όνομα του μήνα ίσως αναφέρεται στην κάψα της πείνας και της δίψας ή επειδή η νηστεία καίει τις περασμένες αμαρτίες. Οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν ότι ο Θεός άρχισε να αποκαλύπτει το Κοράνι κατά το Ραμαντάν (το 610 μ.Χ.). Το Κοράνι ορίζει (2:183,185). Η νηστεία κατά το Ραμαντάν δεν ήταν υποχρεωτική για τους πιστούς ως το 623μ.Χ. αλλά έκτοτε αποτελεί έναν από τους πέντε πυλώνες που στηρίζεται το Ισλάμ. Οι υπόλοιποι είναι η Πίστη, η Προσευχή, η Ελεημοσύνη και το Ιερό Προσκύνημα (Χατζ).

Μία άλλη όψη στο Ραμαντάν είναι πως μία από τις τελευταίες μονές νύχτες του μήνα είναι η «Λειλάτ αλ Καντρ» «Νύχτα της Δύναμης» ή «η Νύχτα του Πεπρωμένου». Είναι η ιερότερη νύχτα του μήνα. Πιστεύεται ότι είναι η νύχτα κατά την οποία ο Θεός άρχισε να αποκαλύπτει το Κοράνι στον Προφήτη Μωχάμμεντ μέσω του αρχαγγέλου Γαβριήλ. Είναι μία νύχτα για πιο αφοσιωμένη ένθερμη προσευχή και οι ευεργεσίες και οι ευλογίες που ακολουθούν είναι πολύμορφες. Οι Μουσουλμάνοι μαθαίνουν στο Κοράνι πως αν προσεύχονται κατά τη διάρκεια της νύχτας αυτής είναι καλύτερα από χίλιους μήνες προσευχής. Όμως κανείς δε γνωρίζει ακριβώς ποια νύχτα είναι αυτή, είναι ένα από τα μυστήρια του Θεού. Επιπλέον οι πιστοί ενθαρρύνονται να διαβάσουν ολόκληρο το Κοράνι κατά τη διάρκεια του μήνα και για το λόγο αυτό οι 114 σούρες (στάδια) έχουν χωριστεί σε 30 ίσα μέρη.

Όταν η πρώτη φλούδα από τη Νέα Σελήνη γίνει ορατή επίσημα από αξιοπιστη πηγή, ο μήνας του Ραμαντάν λήγει και ξεκινά ο μήνας Σαουάλ. Το τέλος του Ραμαντάν σηματοδοτείται από μία τριήμερη περίοδο που ονομάζεται «Αϊντ αλ Φίτρ» «Γιορτή της διακοπής της Νηστείας». Είναι μία γιορτινή, χαρούμενη περίοδος που ξεκινά με μία ειδική προσευχή και συνοδεύεται από εορτασμούς, συγκεντρώσεις, εορταστικά τραπέζια, και προαιρετικά μοιράζονται δώρα στα παιδιά κυρίως.

Όταν το Ραμαντάν τελειώνει οι Μουσουλμάνοι δίνουν ελεημοσύνη ένα συγκεκριμένο ποσό που έχει υπολογιστεί ώστε να είναι ικανό να ταΐσει έναν φτωχό της περιοχής για μία ημέρα. Αυτό είναι γνωστό ως «φίτρα» και η σημασία του είναι η υπενθύμιση ότι υπάρχουν άνθρωποι που υποφέρουν. Πολλοί επίσης με αφορμή την περίπτωση πληρώνουν την ετήσια Ζακάτ τους (υποχρεωτική ελεημοσύνη) στους έχοντες ανάγκη που είναι το 2,5% επί των ετήσιων σταθερών αποταμιεύσεων. Στο ξεκίνημα του Ραμαντάν συνήθως λέγεται η ευχή «Ραμαντάν Μουμπάρακ» «Ευλογημένο Ραμαντάν» και όταν τελειώνει λένε «Αϊντ Μουμπάρακ».

Στο άρθρο αυτό θα χρησιμοποιούμε τους Αραβικούς όρους γύρω από το θέμα και πρωτίστως την Αραβική λέξη Ραμαντάν. Το Ραμαζάνι είναι η Τουρκική εκφορά της λέξης Ραμαντάν άρα ακριβώς το ίδιο.